

CAN YOU ANSWER THESE QUESTIONS?

1. What verse or verses in the Torah give the Sages the authority to add to the Torah's laws and create new legislation?
2. What are the consequences of violating rabbinic law?
3. Under what circumstances can a rabbinic law be annulled?
4. Name three rabbinic laws that were legislated by Moshe Rabbainu.
5. What is the basis of our requirement to adhere to a custom - a *minhag*?

This and much more will be addressed in the fourth lecture of this series:
"Rabbinic Legislation: Its Authority and History".

To derive maximum benefit from this lecture, keep these questions in mind as you listen to the lecture and read through the outline. Go back to these questions once again at the end of the lecture and see how well you answer them.

PLEASE NOTE: This outline and source book were designed as a powerful tool to help you appreciate and understand the basis of Jewish History. Although the lectures can be listened to without the use of the outline, we advise you to read the outline to enhance your comprehension. Use it, as well, as a handy reference guide and for quick review.

**This lecture is dedicated to the honor and merit of
Dr. and Mrs. Paul and Meri Zidel and their children.**

THE EPIC OF THE ETERNAL PEOPLE
Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series XIX Lecture #4

RABBINIC LEGISLATION: ITS AUTHORITY AND HISTORY

I. Erecting Fences

A.

הם אמרו שלשה דברים. הוּו מתונים בדין. והעמידו תלמידים הרבה. ועשו סיג לתורה. אבות א:א

The Men of the Great Assembly used to say three things: Be deliberate in judgment, establish many disciples, and make a protective fence around the Torah. **Avos 1:1**

B.

וגם אסרה אכילת כל היוצא מן הגפן דברים שלא ישתכר מהם למה כך מכאן שחייב אדם להרחיק עצמו מן הכיעור ומן הדומה לכיעור ומן הדומה לדומה מכאן שעשתה תורה סיג לדבריה, תמן תנינן הוּו מתונים בדין והעמידו תלמידים הרבה ועשו סיג לתורה כיצד יעשה אדם סיג לדבריו כדרך שעשתה תורה סיג לדבריה הרי הוא אומר ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב יכול יחבקנה וינשקנה וידבר עמה דברים בטלים ת"ל לא תקרב. במדבר רבה פרשה י ד"ה ח

In addition, the Torah forbade all that is produced by the grape vine, substances that are not intoxicating. Why is this so? Because a person is required to distance himself from that which is repulsive and that which appears to be so or anything that faintly even resembles it. From this we see that the Torah created a protective fence to preserve its utterances. We were taught there [in Avos 1:1] "Be deliberate in judgment, establish many disciples, and make a protective fence around the Torah." How should a person make a protective fence around the Torah? Just like the Torah did. Behold it is stated (Lev. 18:19), "Also you shall not approach a woman to uncover her nakedness as long as she is put apart for her menstrual uncleanness." [Since] I would think that one is allowed to hug and kiss her and have idle conversation with her does Scripture state, "You shall not approach [her]." **Midrash BaMidbar Rabbah 10:8**

C.

(1) רמז לשניות מן התורה מנין . . . רב כהנא אמר, מהכא: (ויקרא י"ח) ושמרתם את משמרת, עשו משמרת למשמרת. א"ל אביי לרב יוסף: הא דאורייתא היא דאורייתא ופירשו רבנן. כל התורה נמי פירשו רבנן אלא מדרבנן, וקרא אסמכתא בעלמא. יבמות כא.

Where in the Torah may an allusion be found to [the prohibition of] relations in the second degree [such as a grandmother etc]? . . . R. Kahana said, it may be derived from here (Leviticus 18:30), "*Ushemartem ess mishmarti* - Therefore shall you **keep** my ordinance (lit. **my keeping**), that you not commit any one of these abominable customs, which were committed before you, and that you defile not yourselves in it; I am the L-rd your G-d." *Assu Mishmeres L'mishmarti* - Provide a **keeping** to my **keeping**. Abaye [asked] R. Yosef, "This, then, is surely mandated by the Torah!" [Rav Yosef replied,] "It is Torah law but the Rabbis have interpreted it." [To this Abaye responded,] "All the Torah is subject to interpretation by the Rabbis [but its laws, after interpretation, are still considered to be Torah law. Second degree relations, however, are only Rabbinic]!" Rather, then, the prohibition [of second degree relations] is actually Rabbinical, while the Scriptural text is a support [or Scriptural hint] (*asmachta*) [empowering them to do so]. **Yevamos 21a**

(2) הא דאמרינן בכולי תלמודא שאין גוזרין גזרה לגזרה מהאי קרא נפקא: ושמרתם את משמרת עשו משמרת כלומר גזרה למשמרת לתורת וולא משמרת למשמרת, שלא יעשו גזרה לגזרה. רש"י ביצה ב:

The statement that is repeated throughout the Talmud, “We do not make decrees to insure adherence to other decrees,” is based upon the following (Leviticus 18:30), “*Ushemartem ess mishmarti* - Therefore shall you **keep** my ordinance (**my keeping**),” *v’lo mishmeres l’mishmeres* - but not a keeping to another [rabbinic] keeping, hence one should not make decrees to insure the compliance of other decrees. **Rashi, Beitzah 2b**

II. The Mandate to Interpret and Legislate

A.

(1) כִּי יִפְּלֵא מִמֶּךָ דְּבַר לְמִשְׁפָּט בֵּין דָּם | לְדָם בֵּין דִּין לְדִין וּבֵין נֹגַע לְנֹגַע דְּבָרֵי רִיבַת בְּשַׁעֲרֶיךָ וְקָמַתְּ וְעָלִיתְ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ד' א-לֶהֶיךָ בּוֹ: וּבָאתְ אֶל הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְאֶל הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה בֵּימֵי הָהֵם וְדַרְשְׁתָּ וְהִגִּידוּ לְךָ אֶת דְּבַר הַמִּשְׁפָּט: וְעָשִׂיתְ עַל פִּי הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךָ מִן הַמָּקוֹם הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחַר ד' וְשִׁמְרַתְּ לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יִרְוּךָ: עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יִרְוּךָ וְעַל הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר יֹאמְרוּ לְךָ תַעֲשֶׂה לֹא תִסּוּר מִן הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךָ יְמִין וּשְׂמָאל: וְהָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כַּזֶּה לְבַלְתִּי שָׁמַע אֶל הַכֹּהֵן הָעֹמֵד לְשֵׁרֵת שֵׁם אֶת ד' א-לֶהֶיךָ אוֹ אֶל הַשֹּׁפֵט וּמַת הָאִישׁ הַהוּא וּבַעֲרַתְּ הָרַע מִיִּשְׂרָאֵל: וְכֹל הָעָם יִשְׁמְעוּ וְיִרְאוּ וְלֹא יִזְדוֹן עוֹד: דברים יז-יח

If there arises a matter too hard for you in judgment, between blood and blood, between plea and plea, and between plague and plague, being matters of controversy inside your gates; then shall you arise, and get to the place which the L-rd your G-d shall choose; And you shall come to the priests the Levites, and to the judge who shall be in those days, and inquire; and they shall declare to you the sentence of judgment; And you shall do according to the sentence, which they of that place that the L-rd shall choose, shall declare to you; and you shall take care to do according to all that they inform you; **According to the sentence of the Torah which they shall teach you, and according to the judgment which they shall tell you, you shall do; you shall not turn aside from the decision which they shall declare to you, to the right hand, nor to the left.** And the man who will act presumptuously, and will not listen to the priest who stands to minister there before the L-rd your G-d, or to the judge, that man shall die; and you shall put away the evil from Israel. And all the people shall hear, and fear, and do no more presumptuously. **Deuteronomy 17:8-13**

(2) גדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה שבתורה. ואמאי לימא: אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ד' - תרגמה רב בר שבא קמיה דרב כהנא בלאו (דברים י"ז) דלא תסור. אחיכו עליה: לאו דלא תסור דאורייתא היא אמר רב כהנא: גברא רבה אמר מילתא לא תחיכו עליה, כל מילי דרבנן אסמכינהו על לאו דלא תסור, ומשום כבודו שרו רבנן. ברכות יט:

[It was taught in a Braiisa,] “Great is human dignity, since it overrides a negative precept of the Torah.” Why should it? Let us apply the rule (Proverbs 21:30), “There is no wisdom nor understanding nor counsel against the L-rd”? Rav b. Shava explained the dictum in the presence of R. Kahana to refer to the negative precept of (Deuteronomy 17:11), “You shall not turn aside from the decision which they shall declare to you, to the right hand, nor to the left.” They laughed at him. The negative precept of, “You shall not turn aside,” is also from the Torah! Said R. Kahana: If a great man makes a statement, you should not laugh at him. All the ordinances of the Rabbis were based by them on the prohibition of “You shall not turn aside.” But where the question of [human] dignity is concerned the Rabbis permitted the act. **Berachos 19b**

B.

ומאי מברך ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר (של) חנוכה. והיכן צונו מלא תסור. ורב נחמן בר יצחק אמר: (דברים לב) שאל אביך ויגדך. סוכה מו.

What is the benediction [that is said when lighting the lamps of Hannukkah]? “Blessed [are You, O L-rd our G-d, King of the Universe] who has sanctified us by Your commandments, and commanded us to kindle the light of Hanukkah.” But where did He command us? The commandment is deduced from the verse (Deuteronomy 17:11), “You shalt not turn aside . . .” R. Nahman b. Yitzchak replied, [It is derived from the verse (Deuteronomy 32:7),] “Ask your father, and he will declare unto you; your elders, and they will tell you.” **Sukkah 46a**

C.

דברים שגזרו חכמים ונביאים שבכל דור ודור לעשות סיג לתורה כמו ששמעו ממשה בפירוש שנאמר (ויקרא יח, ל) ושמרתם את משמרת, עשו משמרת למשמרתי (מועד קטן ה.). וכן יתבאר מהם המנהגות והתקנות שהתקינו או שנהגו בכל דור ודור כמו שראו בית דין של אותו הדור. לפי שאסור לסור מהם שנאמר (דברים יז, יא) לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל. וכן משפטים ודינים מופלאים שלא קיבלום ממשה ודנו בהם בית דין של אותו הדור במדות שהתורה נדרשת בהן ופסקו אותם הזקנים וגמרו שהדין כך הוא הכל חיבר רב אשי בגמרא מימות משה ועד ימיו. רמב"ם הקדמה לס' משנה תורה

[The Talmud contains all] those thing that the Sages and Prophets decreed throughout every generation in order to make a protective fence around the Torah, as they directly heard from Moshe, as it says (Leviticus 18:30), “*Ushemartem ess mishmarti* - Therefore shall you **keep** my ordinance (**my keeping**), . . .” *Assu Mishmeres L'mishmarti* - Provide a **keeping** to my **keeping**. Similarly, it contains elucidations of those customs and ordinances which were instituted and enacted throughout every generation by the *Bais Din* of each particular generation as they saw fit, for it is forbidden to turn aside from them, as it stated (Deuteronomy 17:11), “You shall not turn aside from the decision which they shall declare to you, to the right hand, nor to the left.” Likewise, [the Talmud contains] those legal issues and difficult judgements for which the [Sages] had not received a direct tradition from Moshe and needed to be analysed by the Sanhedrin of that generation using the *midos* - principles of derivation through which the Torah is expounded and the Sages' final decision regarding the matter. All of these [decrees, customs, legislations and decisions,] from the time of Moshe to his own time, were put together by Rav Ashi in the Talmud. . . . **Rambam, Preface to Mishnah Torah**

D.

אבל הגזרות ותקנות שעשו חכמים למשמרת התורה ולגדר שלה אין להם בלאו הזה אלא סמך בעלמא ואין בהם דין המראה כלל. . . . אבל אנו עם היות דעתנו שאין בהם זכר בלאו הזה מ"מ מנהג חכמים הוא לומר בלשון הזה לפי שהורשו מאתו ית' מפי הקבלה לתקן ולסדר והם דורשים בזה רמזים וגמטריות. . . . השגות רמב"ן לספר המצות להרמב"ם שורש א'

However, the decrees and ordinances which the Sages created in order to insure the integrity of the Torah as a fence to protect it are not covered by the prohibition [of “You shall not turn aside from the decision which they shall declare to you, to the right hand, nor to the left.”] That verse is merely used as a support [or hint]. The law of a rebellious judge (*zakein mamre*) does not apply to them at all. . . . Although we are of the opinion that the prohibition [of “you shall not turn aside”] does not apply to rabbinic legislation, it is nevertheless customary amongst the Sages to express themselves using that verse, since **they were empowered by Him, may He be**

blessed, through the tradition [from Sinai] to institute legislation and to bring order to [Jewish society] and they expounded the Torah using hints and *gematrias*. **Ramban, Critique to Rambam's Sefer Hamitzvos, Shoresh Rishon**

E.

ומה שתקנו חכמים משום גדר, כגון שניות לעריות וכיוצא בהן, זו היא מצוה מן התורה, ובלבד שידע שהם משום הגדר הזה ואינן מפי הקב"ה בתורה: רמב"ן על התורה, דברים ד:ב

That which the Sages instituted as a protective fence, such as the prohibition of secondary relatives, **is a fulfillment of a command of the Torah**, provided that the person realizes that these laws are merely a protective fence and not a commandment from the mouth of the Holy One, blessed be He, in the Torah. **Ramban's Commentary to the Torah, Deuteronomy 4:2**

F.

אבל מה שתקנו רז"ל והגדרים והסייגים שלהם אין זה נקרא תוספת, כי לא באו אלא לשמור את העיקר, כמו שעושים לכרם גדר סביב כדי שישתמר הכרם, וכענין שאמר לך לך אמרין נזירא, סחור סחור, לכרמא לא תקרב, אדרבה העובר על גדריהם ותקנותיהם עובר על לאו (דברים יז) דלא תסור מן הדבר, וכן צותה התורה (ויקרא יח) ושמרתם את משמרת, ואמרו רז"ל עשו משמרת למשמרת: רבינו בחיי על התורה, דברים ד:ב

That which our Sages of blessed memory instituted and their protective fences are not considered as an addition to the Torah, for they only come to protect the essence, just like one makes a fence surrounding a vineyard in order to protect the vineyard. This is akin [to the statement,] "Go take a circuitous route, O Nazirite, but do not approach the vineyard." On the contrary, he who violates one of their laws that was made as a fence or as an improvement to fix the ills of society is in violation of a negative commandment (Deuteronomy 17:11), "You shall not turn aside". Similarly, the Torah commanded (Leviticus 18:30), "*Ushemartem ess mishmarti* - Therefore shall you **keep** my ordinance (**my keeping**), . . ." and our Sages said [that this means] *Assu Mishmeres L'mishmarti* - Provide a **keeping** to my **keeping**. **Rabbainu Bachya's Commentary to the Torah, Deuteronomy 4:2**

III. The Consequences of Rabbinic Decisions and Legislation

A.

(1) חדשים גם ישנים דודי צפנתי לך, אמרה כנסת ישראל לפני הקדוש ברוך הוא: רבוננו של עולם, הרבה גזירות גזרת על עצמי יותר ממה שגזרת עלי וקיימתים. אמר ליה רב חסדא לההוא מדרבנן דהוה קא מסדר אגדתא קמיה: מי שמיע לך חדשים גם ישנים מהו אמר ליה: אלו מצות קלות ואלו מצות חמורות. אמר ליה: וכי תורה פעמים ניתנה? אלא: הללו מדברי תורה, והללו מדברי סופרים. דרש רבא: מאי דכתיב (קהלת י"ב) ויתר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבה וגו'. בני הזהר בדברי סופרים יותר מדברי תורה. שדברי תורה יש בהן עשה ולא תעשה, ודברי סופרים כל העובר על דברי סופרים חייב מיתה. עירובין כא:

"New and old, which I have laid up for You, O my beloved." (Song of Songs 7:14) The congregation of Israel said to the Holy One, blessed be He, "L-rd of the universe: I have imposed upon myself more restrictions than You have imposed upon me, and I have observed them." R. Hisda asked one of the young Rabbis who was reciting aggadoth in his presence in a certain order, "Did you hear what [was the meaning of the expression,] 'New and old'?" "The former," the other replied, "are the minor, and the latter are the major commandments." "Was then the

Torah,” [Rav Hisda] asked, “given on two different occasions? Rather, the latter [are those derived] from the words of the Torah while the former are those derived from the words of the Scribes.” Rava made the following exposition: What is the meaning of the Scriptural text (Ecclesiastes 12:12), “And, furthermore my son, be admonished: Of making many books etc.”? My son, be more careful in [the observance of] the words of the Scribes than in the words of the Torah, for in the laws of the Torah there are positive and negative precepts; but, as to the laws of the Scribes, whoever transgresses any of the enactments of the Scribes incurs the penalty of death. **Eiruvim 21b**

(2) אבל דברי סופרים חייבין מיתה על כולן: כדכתיב (קהלת י) ופורץ גדר ישכנו נחש. רש"י שם

Whoever transgresses any of the enactments of the Scribes incurs the penalty of death: As it is written (Ecclesiastes 10:8), “. . . whoever breaks a hedge (fence), a serpent shall bite him.” **Rashi, ibid.**

B.

(1) א"ר זריקא אמר ר"א: כל המזלזל בנטילת ידים נעקר מן העולם. סוטה ד:

R. Zerika said in the name of R. Eleazar: Whoever makes light of washing the hands [before and after a meal] will be uprooted from the world. **Sotah 4b**

(2) נעקר מן העולם: תימה לר"י לפי' רש"י דפי' דעובר על דברי חכמים חייב מיתה מאי אריא נטילת ידים אפי' כל דברי חכמים נמי ועוד קשיא דאמר הכא דעונשו מיתה ובפ' במה אשה יוצאה (שבת דף סב:) אמרינן דעונשו עניות כדאמר שלשה דברים מביאין את האדם לידי עניות המזלזל בנטילת ידים ובפ' עושין פסין (עירובין דף כא:) מעשה ברבי עקיבא שהיה חבוש בבית האסורים וכו' עד מה אעשה שחבירי חייבו עליה מיתה ונראה דזלזול שמזלזל בה תמיד עונשו עקירה ע"י עניות דקשה ממיתה ע"י נחש. תוספות, שם

. . . **will be uprooted from the world:** Rabbainu Yitzchak [ben Shmuel, the great grandson of Rashi,] found Rashi's explanation very puzzling. Rashi explained that the phrase, “uprooted from the world” is equivalent to the phrase, “Whoever transgresses any of the enactments of the Scribes incurs the penalty of death.” If that were the case, [argued Rabbainu Yitzchak,] then why was washing of the hands, in particular, singled out, as this punishment applies to all rabbinic law. In addition, here the punishment [for negligence in washing hands, according to Rashi,] is the penalty of death whereas in Chapter *Bemeh Ishah Yotzah* (Shabbos 62b) the gemora states that the punishment is impoverishment. . . . It seems that the punishment for someone who is constantly making light [of washing his hands] is becoming uprooted through poverty, which is worse than actual death. **Tosefos, ibid.**

(3) שלושה אין רואין פני גיהנם, אלו הן: דקדוקי עניות, וחולי מעיין, והרשות. עירובין מא:

Three kinds of person do not see the face of Gehenna, viz., [one who suffers from] **oppressive poverty**, one who is afflicted with bowel diseases, and [one who is in the hands of] the [Roman] government [or is pursued by creditors]. **Eiruvim 41b**

C.

(1) אמר רבי יהודה: חס ושלום שעקביא בן מהללאל נתנדה, שאין עזרה ננעלת על כל אדם בישראל בחכמה ובטהרה וביראת חטא כעקביא בן מהללאל, אלא את מי נדו את אלעזר בן חנוך שפקפק בנטילת ידיים וכשמת שלחו בית דין והניחו אבן גדולה על ארונו ללמדך: שכל המתנדה ומת בנדויו בית דין סוקלין את ארונו. עדיות הו:

R. Yehudah said: Far be it from us to think that Akaviah b. Mahalalel was excommunicated, for the doors of the Temple hall did not close on any man in Israel the equal of Akaviah b. Mahalalel in wisdom, in purity and in fear of sin. Whom did they in fact excommunicate? It was Eleazar b. Hanoch, who raised doubts about washing the hands, and when he died the Beth Din (Sanhedrin) sent and had a large stone placed on his coffin, to teach you that if a man is excommunicated and dies in his excommunication, the Beth Din stone his coffin. **Eduyos 5:6**

(2) על כ"ד דברים מנדין את האדם, ואלו הן: . . . (ד) המזלזל בדבר אחד מדברי סופרים, וא"צ לומר מדברי תורה. . . . שולחן ערוך יורה דעה סימן שלד סעיף מג

There are twenty four crimes which warrant the *nidui* punishment: . . . 4) One who makes light of even one rabbinic law, and most certainly a Torah law. **Shulchan Aruch Yoreh Deah 334:43**

IV. Rabbinic Law and the Process of Change

A.

ולמה מזכירין דברי היחיד בין המרובין הואיל ואין הלכה אלא כדברי המרובין. שאם יראה בית דין את דברי היחיד ויסמוך עליו. שאין בית דין יכול לבטל דברי בית דין חברו עד שיהיה גדול ממנו בחכמה ובמנין. היה גדול ממנו בחכמה אבל לא במנין. במנין אבל לא בחכמה. אינו יכול לבטל דבריו. עד שיהיה גדול ממנו בחכמה ובמנין: עדיות א:ה

And why do they record the opinion of a single person among the many, when the halachah must be in accordance with the opinion of the many? So that if a court prefers the opinion of the single person they may rely upon on him, for no court may set aside the decision of another court unless it is greater than it in wisdom and in number [or age]. If it was greater then it in wisdom but not in number [or age], in number [or age] but not in wisdom, it many not set aside its decision, unless it is greater than it in wisdom and in number [or age]. **Eduyos 1:5**

B.

(1) כי אתא רב יצחק בר שמואל בר מרתא ואמר, דריש רבי שמלאי בנציבין: שמן ר' יהודה ובית דינו נמנו עליו והתירוהו. . . . ר' יהודה הנשיא היכי מצי למישרא תקנתא דתלמידי שמאי והלל והתנן: אין בית דין יכול לבטל דברי בית דין חברו אלא אם כן גדול הימנו בחכמה ובמנין ועוד הא אמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן: בכל יכול לבטל בית דין דברי בית דין חברו, חוץ משמונה עשר דבר, שאפילו יבא אליהו ובית דינו אין שומעין לן אמר רב משרשיא: מה טעם – הואיל ופשט איסורו ברוב ישראל, שמן לא פשט איסורו ברוב ישראל, דאמר רבי שמואל בר אבא אמר רבי יוחנן: ישבו רבותינו ובדקו על שמן שלא פשט איסורו ברוב ישראל, וסמכו רבותינו על דברי רשב"ג ועל דברי רבי אלעזר בר צדוק, שהיו אומרים: אין גוזרין גזירה על הצבור אא"כ רוב צבור יכולין לעמוד בה דאמר רב אדא בר אבהו, מאי קרא (מלאכי ג) במארה אתם נארים ואותי אתם קובעים הגוי כולו אי איכא גוי כולו אין אי לא לא. עבודה זרה לו.

When R. Yitzchak b. Shmuel b. Martha came [from Eretz Yisrael] he related that R. Simlai expounded in Nisibis: As regards oil, R. Yehudah [the grandson of R. Yehudah HaNasi] and his Court took a vote and declared it permitted. . . . How, then, was it possible for R. Yehudah the Prince [the grandson of R. Yehudah HaNasi] to permit [what was forbidden by] the ordinance of the disciples of Shammai and Hillel, seeing that we have learned: A Court is unable to annul the decisions of another Court, unless it is superior to it in wisdom and numerical strength! Furthermore, Rabbah b. Bar Hanah has said in the name of R. Yohanan: In all matters a Court can annul the decisions of another Court except the eighteen things [prohibited by the Schools of Hillel and Shammai], for even were Elijah and his Court to come [and declare them permitted] we must not listen to him! R. Mesharsheya said: The reason [that these eighteen things form an exception and one is unable to annul them] is because their prohibition has spread among the large majority of Israelites, but the prohibition concerning oil did not so spread; for R. Shmuel b. Abba said in the name of R. Yohanan: Our masters sat and made investigation concerning [the use of heathens'] oil [and found] that its prohibition had not spread among the large majority of Israelites; they accordingly relied upon the dictum of Rabban Shimon b. Gamaliel and R. Eliezer b. Zadok who declared: We make no decree upon the community unless the majority are able to abide by it. R. Adda b. Ahaba said: What Scriptural verse supports this rule? You are cursed with the curse; for you rob Me, (even) this whole nation. (Malachi 3:9) i.e., when the whole nation has [accepted an ordinance, then the curse which is the penalty for its infraction] does apply, otherwise it does not. **Avodah Zarah 36a-b**

(2) והתנן אין ב"ד יכול כו'. תימה בפרק השולח (גיטין לו: ושם ד"ה אלא) גבי פרוזבול דאמר שמואל האי פרוזבול עולבנא דדייני הוא אי איישר חיילי אבטליניה ומסיק אי איישר חיילי יותר מהלל והיכי דמי אי פשטה תקנת פרוזבול אפילו היה גדול אין יכול לבטלו ואם לא פשטה א"כ למה לי איישר חיילי הרי ר' יהודה נשיאה התיר שמן אע"פ שהיה קטן מאותו טעם דלא פשט איסורו וי"ל דהכא נמי מטעם דלא פשט גרידא לא התיר אם לא היה ג"כ טעם דאין רוב הצבור יכולין לעמוד אבל פרוזבול נהי דלא פשט מ"מ רוב הצבור יכולין לעמוד בו מ"מ קשה דדבר תימה הוא היאך לא פשט מאחר שהוא ריוח המלוים לכך נראה דודאי פרוזבול פשט ודקשיא לך אפי' גדול היאך יכול לבטל ודאי בי"ח דבר דוקא אמר באם יבא אליהו ויאמר אין שומעין וכמו שמפורש בירושלמי הטעם מפני שעמדה להם בנפשותיהם כך דקדק הרב רבי אלחנן מתוך גירסת הספרים שמצא בספרים ישנים דקאמר האמר רב משרשיא מה טעם כו' משמע שמשם מתחיל התירוץ וה"פ דשמתעין ור' יהודה נשיאה היכי אלים למישרי כו' והתנן אין בית דין כו' ועוד אפילו הוא גדול אינו יכול לבטל בי"ח דבר ולא הוצרך לפרש הטעם כי פשוט הוא ומשני האמר רב משרשיא מה טעם לפי שפשט ולפיכך ב"ד גדול נמי אינו יכול לבטל ושמך לא פשט לכך אפי' עמדו בנפשותיהם קטן יכול לבטל וסמכו על דברי רבן שמעון בן גמליאל דאין גוזרין כו' ולפיכך הותר אף בב"ד קטן אבל ודאי שאר דברים אף כי פשטו יכול ב"ד גדול לבטל ולפיכך גבי פרוזבול אמר שמואל דאי איישר חיילי מהלל אבטליניה ואע"פ שפשט והילך הירושלמי דפרק קמא דשבת א"ר בון אמר רב יהודה בשם שמואל ל"ש אלא חוץ לי"ח דבר אבל בי"ח דבר אפילו גדול אינו מבטל מפני שעמדה בנפשותיהם פירוש ממה שנעצו חרב בבית המדרש: תוספות, שם

C.

כל דבר שבמנין צריך מנין אחר להתירו. ביצה ה.

Whatever was [forbidden] by a majority vote, [even though the reason for its prohibition no longer exists,] requires another majority vote to permit it. **Beitzah 5a**

D.

אמר רבי שמעון בן פזי אמר רבי יהושע בן לוי משום בר קפרא: רבן גמליאל ובית דינו נמנו על שני פרקים הללו ובטלום. אמר ליה רבי זירא לרבי אבהו, ואמרי לה ריש לקיש לרבי יוחנן: רבן גמליאל ובית דינו היכי מצו מבטלי תקנתא דבית שמאי ובית הלל והא תנן: אין בית דין יכול לבטל דברי בית דין חבירו אלא אם כן גדול ממנו בחכמה ובמנין (דניאל ד') אשתומם כשעה חדה, אמר ליה: אימור כך התנו ביניהן: כל הרוצה לבטל יבוא ויבטל. מועד קטן ג:

R. Shimon b. Pazzi reported that R. Yehoshua b. Levi stated in the name of Bar Kappara that Rabban Gamaliel and his Beth Din took a vote on these two [terminal] periods (of refraining, prior to the Shemita year, from working a field of grain from Pesach on and an orchard from Shavuuous on, which were legislated by Beth Shammai and Beth Hillel) and abrogated them. Said R. Zeira to R. Abbahu, some say, Resh Lakish said to R. Yohanan: How could Rabban Gamaliel and his Beth Din abrogate a measure instituted by Beth Shammai and Beth Hillel? Surely we learned: No Beth Din has power to nullify the words [decree] of another Beth Din unless it be superior to it in learning and number. He was dumbstruck for a short while then he replied: I say, "They originally stipulated among themselves that whoever might thereafter wish to abrogate that [measure] could come and abrogate it." **Moed Katan 3b**

E.

אתא איהו (עזרה) ותיקן אפילו לדברי תורה: לא קיימא לן הכי אלא כר' יהודה בן בתירא דאמר דברי תורה אין מקבלין טומאה כדאמר בראשית הגז (חולין דף קלו: ושם) ובמי שמתו (ברכות דף כב.) האידנא נהוג עלמא כתלתא סבי וא"ת דהיכי אלים ר' יהודה לבטל תקנת עזרה וי"ל דדלמא סבר דלא תיקן עזרא דבר זה אי נמי התנה שכל מי שרוצה לבטל יבטל דבכי האי גוונא מותר כדאמר בריש מועד קטן (דף ג:) אי נמי לא פשט איסורו ברוב ישראל כדאמרין גבי שמן בפ' אין מעמידין (ע"ז לו.) ואע"ג דמשמע התם דאי דניאל גזר עליו לא היה ר' יהודה נשיאה יכול לבטלו אע"פ שלא פשט היינו כמילתא דכתיב בקרא אבל תקנת עזרא לא כתיב בקרא. תוספות בבא קמא פב:

V. A Short History of Rabbinic Legislation Prior to the Second Temple Period

A.

(1) תפלות אבות תקנום. ברכות כו:

The [three daily] prayers were instituted by the Patriarchs. **Berachos 26b**

(2) משה רבינו תיקן לישראל שיהו שואלין ודורשין בענינו של יום. הלכות פסה בפסח הלכות עצרת בעצרת הלכות החג בחג (מגילה ד. לב. ובספרי בהעלותך פי' ס'ו ובילקוט פ' ויקהל).

Moshe legislated for Israel that they should discuss and discourse on the subject of the day - the laws of Pesach on Pesach, the laws of Shavuuous on Shavuuous, and the laws of Sukkos on Sukkos! **Megilah 4a, 32b**

(3) משה התקין את ישראל שיהו קורין בתורה בשבתות ובימים טובים ובראשי חודשים כחולו של מועד שנאמר וידבר משה את מועדי ד' אל בני ישראל. ירושלמי מגילה ד:א

Moshe legislated for Israel that they should [publicly] read from the Torah on *Shabbos*, *Yom Tov*, *Rosh Chodesh*, and *Cholo shel Moed* - the Intermediate Days of the Holidays, as it says (Leviticus 23:44), "And Moses declared to the people of Israel the feasts of the L-rd." **Yerushalmi Megilah 4:1**

(4) תניא: (שמות ט"ו) וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים דורשי רשומות אמרו: אין מים אלא תורה, שנאמר: (ישעיהו נ"ה) הוי כל צמא לכו למים, כיון שהלכו שלשת ימים בלא תורה נלאו, עמדו נביאים שביניהם ותיקנו להם שיהו קורין בשבת ומפסיקין באחד בשבת, וקורין בשני ומפסיקין שלישי ורביעי, וקורין בחמישי ומפסיקין ערב שבת, כדי שלא ילינו ג' ימים בלא תורה. בבא קמא פב.

It was taught: "And they went three days in the wilderness and found no water," (Exodus 15:22) upon which those who expound verses metaphorically said: Water is a metaphor for Torah, as it says (Isaiah 55:1), "Ho, every one who thirsts, come to the waters." It thus means that as they went three days without Torah, they immediately became exhausted. The prophets among them thereupon rose and enacted that they should publicly read the law on Sabbath, make a break on Sunday, read again on Monday, make a break again on Tuesday and Wednesday, read again on Thursday and then make a break on Friday so that they should not be kept for three days without Torah. **Bava Kama 82a**

(5) אמר רב נחמן: משה תקן לישראל ברכת הזן בשעה שירד להם מן. ברכות מה:

R. Nahman said: Moshe instituted for Israel the benediction *Hazon* (Who feeds) at the time when manna descended for them. **Berachos 48b**

(6) משה התקין שבעת ימי המשתה ושבעת ימי האבל. ירושלמי כתובות א:א

Moshe instituted the seven days of festivities [for a bride and groom] and the seven days of mourning. **Yerushalmi Kesubos 1:1**

(7) אמר רב חמא בר גוריא אמר רב: משה תיקן להם לישראל שמונה משמרות. ארבעה מאלעזר וארבעה מאיתמר. בא שמואל והעמידן על שש עשרה, בא דוד והעמידן על עשרים וארבעה . . . תניא אידך משה תיקן להם לישראל שש עשרה משמרות שמונה מאלעזר ושמונה מאיתמר וכשרבו בני אלעזר על בני איתמר חלקום והעמידום על עשרים וארבע. תענית כו.

R. Hama b. Guria said in the name of Rab: Moshe instituted for Israel eight *Mishmaroth*, four from [the family of] Eleazar and four from [the family of] Ithamar; Shmuel came and increased them to sixteen; David came and increased them to twenty-four. . . . It was taught in another Braisa: Moses instituted for Israel sixteen *Mishmaroth*, eight from [the family of] Eleazar and eight from [the family of] Ithamar; but when the descendants of Eleazar increased in number above those of Ithamar, [the *Mishmaroth*] were again divided and they were increased to twenty-four. **Taanis 27a**

B.

(1) יהושע תקן להם ברכת הארץ כיון שנכנסו לארץ. ברכות מה:

Yehoshua instituted for them the benediction of the land (*al ha-aretz v'al hamazon*) when they entered the land. **Berachos 48b**

(2) ת"ר, עשרה תנאין התנה יהושע: שיהו מרעין בחורשין, ומלקטין עצים בשדותיהם, ומלקטים עשבים בכל מקום חוץ מתלתן, וקוטמים נטיעות בכל מקום חוץ מגרופיות של זית, ומעין היוצא בתחילה בני העיר מסתפקין ממנו, ומחכין בימה של טבריא ובלבד שלא יפרוס קלע ויעמיד את הספינה, ונפנין לאחורי הגדר ואפילו בשדה מליאה כרכום, ומהלכים בשבילי הרשות עד שתרד רביעה שניה, ומסתלקין לצדי הדרכים מפני יתדות הדרכים, והתועה בין הכרמים מפסיג ועולה מפסיג ויורד, ומת מצוה קונה מקומו. בבא קמא פ:פא.

Our Rabbis taught: Yehoshua [on his entry into Eretz Yisrael] laid down ten stipulations [to their inheritance of the land]: That livestock be permitted to pasture in woods; that wood [under certain circumstances] may be gathered [by all] in private fields; that grasses may similarly be gathered [by all] in all places, with the exception, however, of a field where fenugrec is growing; that shoots be permitted to be cut off [by all] in all places, with the exception, however, of stumps of olive trees; that a spring emerging [even] for the first time may be used by the townspeople; that it be permitted to fish with an angle in the Sea of Tiberias, provided no net is spread as this would detain boats [and thus interfere with navigation]; that it be permitted to ease one's self at the back of a fence even in a field full of saffron; that it be permitted [to the public] to use the paths in private fields until the time when the second rain is expected; that it be permitted to turn aside to [private] sidewalks in order to avoid the road-pegs; that one who has lost himself in the vineyards be permitted to cut his way through when going up and cut his way through when coming down; and that a dead body, which anyone finds and has to be buried, should acquire [the right to be buried on] the spot [where found]. **Bava Kama 80b-81a**

C.

(1) אמר רב יהודה אמר רב: באותה שעה [בשעה שתמר היתה נאנס ע"י אמנון בימי דוד המלך] גזרו על הייחוד דפנויה. סנהדרין כא:

Rab Yehudah said in Rav's name: On that occasion, [in the aftermath of the incident of Tamar and Amnon, during the reign of David], they made a decree to prohibit seclusion with even an unmarried woman. **Sanhedrin 21a-b**

(2) וְאַלֶּה דְּבָרֵי דָּוִד הָאֲחֻרָיִם נֶאֱמַר דָּוִד בֶּן יִשִׁי וְנֶאֱמַר הַגִּבֹּר הָקָם עַל מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְנֶעֱמַר זְמֵרוֹת יִשְׂרָאֵל: הוֹקֵם עַל כְּנֶגֶד מֵאָה בְּרֻכּוֹת שְׁבַכְל יוֹם הָיוּ מֵתִים מִיִּשְׂרָאֵל מֵאָה אֲנָשִׁים בֵּא דָּוִד וְתִקַּן לָהֶם מֵאָה בְּרֻכּוֹת כִּיּוֹן שֶׁתִּקְנָם נִתְעַצְרָה הַמִּגְפָּה. בַּמְדַּבֵּר רַבָּה פֶּרֶק יח פֶּסְקָא כֵּא

And these are the last words of David. David the son of Jesse, and the man who was raised up on high עַל הַגֵּב, the anointed of the G-d of Jacob, and the sweet singer of Israel, said. (Samuel II 23:1): The numerical value of the word עַל is one hundred. This corresponds to the hundred *berachos* - blessings [that were instituted by David. During his reign a plague broke out and] a hundred people were dying each day. David then instituted the practice of reciting a hundred blessings each day. As soon as it was instituted, the plague ceased. **Midrash BaMidbar Rabbah 18:21**

(3) דוד ושלמה תקנו בונה ירושלים. דוד תקן על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ושלמה תקן על הבית הגדול והקדוש. ברכות מה:

David and Solomon instituted the benediction which closes *Bonei Yerushalayim* - Who builds Jerusalem. David instituted the words, "For Israel Your people and for Jerusalem Your city" and Solomon instituted the words "For the great and holy House." **Berachos 48b**

D.

(1) אמר רב יהודה אמר שמואל: בשעה שתיקן שלמה עירובין ונטילת ידים יצתה בת קול ואמרה: (משלי כג) בני אם חכם לבך ישמח לבי גם אני. (משלי כז) חכם בני ושמח לבי ואשיבה חרפי דבר. שבת יד:

Rav Yehudah said in Shmuel's name: When Solomon instituted Eiruvim [in the courtyards] and the washing of the hands [for *kodoshim* - the sacrificial offerings], a Heavenly Echo came forth

and declared (Proverbs 23:15), “My son, if your heart is wise, my heart too shall rejoice,” and (Proverbs 27:11), “My son, be wise, and make my heart glad, that I may answer him who reproaches Me.” **Shabbos 14b, Eiruvin 21b**

(2) רב יהודה אמר, מהכא: (קהלת י"ב) ואזן וחקר תקן משלים הרבה. ואמר עולא א"ר אלעזר: קודם שבא שלמה, היתה תורה דומה לכפיפה שאין לה אזנים, עד שבא שלמה ועשה לה אזנים. יבמות כ"א.

Rav Yehudah said: [The source of the rabbinic prohibition of secondary relatives] may be derived from the following (Ecclesiastes 12:9), “And besides being wise, Koheleth also taught the people knowledge; for he weighed (gave ear), and sought out, and set in order many proverbs.” Ulla said in the name of R. Eleazar: Before Solomon appeared, the Torah was like a basket without handles (lit. ears); when Solomon came he affixed handles to it [by initiating protective legislation]. **Yevamos 21a.**

(3) וכשבנה בית המקדש בנה שני שערים אחד לחתנים ואחד לאבלים ולמנוודים והיו ישראל הולכים בשבתות ויושבין בין שני שערים הללו והנכנס בשער חתנים היו יודעין שהוא חתן והיו אומרים לו השוכן בבית הזה ישמחך בבנים ובבנות והנכנס בשער האבלים והיה שפמו מכוסה והיו יודעין שהוא אבל והיו אומרים לו השוכן בבית זה ינחמך והנכנס בשער האבלים ולא היה שפמו מכוסה היו יודעין שהוא מנוודה והיו אומרים לו השוכן בבית הזה יתן בלבך לשמוע דברי חביריך ויתן בלב חביריך לסלוח לך ויקריבוך אצלם כדי שיצאו כל ישראל ידי חובתן בגמילות חסדים ומיום שנחרב בית המקדש התקינו חכמים ז"ל שיהיו חתנים ואבלים הולכין לבית הכנסת ולבתי מדרשות ואנשי המקום רואים את החתן ושמחים עמו ורואין את האבל ויושבין לארץ כדי שיצאו כל ישראל ידי חובתן בגמילות חסדים ועליהם הוא אומ' ברוך אתה ד' נותן שכר טוב לגומלי חסדים: פרקי דרבי אליעזר פרק י"ז

When Solomon built the *Bais HaMikdash* - the Temple, he built two gateways, one for *chasanim* - bride grooms and the other one for *aveilim* - mourners and *menudim* - those who were placed under a ban. On Shabbos, the populace would sit between those two gateways. They were able to identify those who were entering through the gateway of bride grooms as being *chasanim* and would say to them, “He who dwells in this House shall grant you the joy of [having] sons and daughters.” They were also able to identify those who were entering through the gateway of the mourners as being *aveilim* if their upper lip was covered [by their cloaks]. They would then say to them, “He who dwells in this House shall grant you comfort.” Those who entered the gateway of mourners but whose upper lip was not covered by their cloaks would be identified by them as being a *menudah* - as someone who was placed under a ban. They would tell him, “He who dwells in this House shall place within your heart [the inspiration] to listen to the words of your colleagues and to place within the hearts of your colleagues [the inspiration] to forgive you and to draw you close to them.” All of this was done in order that all of Israel would fulfill their obligation of *gemilas chasadim* - bestowing kindness. From the time that the Temple was destroyed, the Sages, of blessed memory, instituted that the *chasanim* and *aveilim* should go to the synagogues and study halls and the people who recognized the *chasan* would rejoice with him and those who recognized the *aveil* would sit on the floor [and commiserate with him]. This was done in order that all of Israel would fulfill their obligation of bestowing kindness. Regarding them was the following prayer formulated (see Kesubos 8b), “Blessed are You, Hashem, Who grants a goodly reward for those who bestow kindness.” **Pirkei d’Rabbi Eliezer, Perek 17**

E.

והלל זה מי אמרו נביאים שביניהן תקנו להן לישראל שיהו אומרין אותו על כל פרק ופרק ועל כל צרה וצרה שלא תבא עליהן ולכשנגאלין אומרים אותו על גאולתן. פסחים קיז.

And who recited this Hallel? The prophets among them ordained that Israel should recite it at every important epoch and at every misfortune - may it not come upon them! and when they are redeemed they recite [in gratitude] for their redemption. **Pesachim 117a**

F.

נח נפשיה [דרוד]. שלח שלמה לבי מדרשא: אבא מת ומוטל בחמה וכלבים של בית אבא רעבים מה אעשה – שלחו ליה: חתוך נבלה והנח לפני הכלבים, ואביך הנח עליו ככר או תינוק וטלטלו. שבת ל:

[David] passed away. Then Solomon sent to the *Beth Hamidrash* - Study Hall: My father is dead and lying in the sun; and the dogs of my father's house are hungry; what shall I do? They sent back, Cut up a carcass and place it before the dogs; and as for thy father, put a loaf of bread or a child upon him and carry him away. **Shabbos 30b**

G.

(1) מצרים מעשה זקנים ובבל מעשה נביאים. ידים ד:ג

Egypt is the act of the elders and the law regarding [tithing the produce of] Babylon is the act of the prophets. **Yadayim 4:3**

(2) התרומות והמעשרות אינן נוהגין מן התורה אלא בארץ ישראל בין בפני הבית בין שלא בפני הבית ונביאים התקינו שיהו נוהגות אפילו בארץ שנער מפני שהיא סמוכה לא"י ורוב ישראל הולכין ושבין שם והחכמים הראשונים התקינו שיהיו נוהגות אף בארץ מצרים ובארץ עמון ומואב מפני שהם סביבות לא"י: רמב"ם הלכות תרומות א:א

According to Torah law, separating *terumah* (which is sanctified as priestly food) and *maasros* - the tithes (the first tithe - *maaser rishon* - is given each year to the Levites; the second tithe in the first, second, fourth, and fifth year of the seven year *Shemitta* cycle is separated and then brought to Jerusalem or is first redeemed for money and the monies are brought to Jerusalem and used to purchase food; in the third and sixth year of the seven year *Shemitta* cycle the *maaser* is distributed to the poor) is only applicable in *Eretz Yisrael*, whether the Bais HaMikdash is standing or not. The prophets legislated that [the laws of separating produce] should also be applicable even in the land of Shinar (Babylon), because it is near *Eretz Yisrael* and most of Israel travels there and back. The early Sages legislated that [the law] should also be applicable in the land of Egypt, Amon, and Moab, as they are adjacent to *Eretz Yisrael*. **Rambam, Hilchos Trumos 1:1**

H.

קיימו וקבלו היהודים | עליהם | ועל זרעם ועל כל הנלוים עליהם ולא יעבור להיות עשים את שני הימים האלה ככתבם וכזמנם בכל שנה ושנה: והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור משפחה ומשפחה מדינה ומדינה ועיר ועיר וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם: אסתר ט:כז-כח

The Jews ordained, and took upon them, and upon their seed, and upon all who joined themselves to them, so as it should not fail, that they would keep these two days according to their writing, and according to their appointed time every year; And that these days should be

remembered and kept throughout every generation, every family, every province, and every city; and that these days of Purim should not fail from among the Jews, nor the memorial of them perish from their seed. **Esther 9:27-28**

(2) תנו רבנן: ארבעים ושמונה נביאים ושבע נביאות נתנבאו להם לישראל ולא פחתו ולא הותירו על מה שכתוב בתורה חוץ ממקרא מגילה. מאי דרוש אמר רבי חייא בר אבין אמר רבי יהושע בן קרחה: ומה מעבדות לחירות אמרינן שירה ממיתה לחיים לא כל שכן. מגילה יד.

Our Rabbis taught: Forty-eight prophets and seven prophetesses prophesied to Israel, and they neither took away from nor added anything to what is written in the Torah save only the reading of the Megillah. How did they derive it [from the Torah]? – R. Hiyya b. Abin said in the name of R. Yehoshua b. Korha: If for being delivered from slavery to freedom we chant a hymn of praise, should we not do so all the more for being delivered from death to life? **Megillah 14b**

I.

(1) אמר רב חנא בר ביזנא אמר רב שמעון חסידא: מאי דכתיב (זכריה ח) כה אמר ד' צ-באות צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה. קרי להו צום, וקרי להו ששון ושמחה, בזמן שיש שלו' יהיו לששון ולשמחה אין שלו' צום. אמר רב פפא: הכי קאמר: בזמן שיש שלו' יהיו לששון ולשמחה, יש שמד צום, אין שמד ואין שלו', רצו מתענין, רצו אין מתענין. אי הכי, תשעה באב נמי אמר רב פפא: שאני תשעה באב, הואיל והוכפלו בו צרות. ראש השנה יח:

R. Hanah b. Bizna has said in the name of R. Shimon the Pious: What is the meaning of the verse (Zechariah 8:19), “Thus says the L-rd of hosts: The fast of the fourth month, and the fast of the fifth, and the fast of the seventh, and the fast of the tenth, shall become times of joy and gladness, and cheerful feasts to the house of Judah; therefore love truth and peace”? The prophet calls these days both days of fasting and days of joy, signifying that when there is peace they shall be for joy and gladness, but if there is not peace they shall be fast days. R. Papa replied: What it means is this: When there is peace they shall be for joy and gladness; if there is persecution, they shall be fast days; if there is no persecution but yet not peace, then those who desire may fast and those who desire need not fast. If that is the case, the ninth of Av also [should be optional]? R. Papa replied: The ninth of Av is in a different category, because several misfortunes happened on it. **Rosh Hashanah 18b**

(2) לְקַיֵּם אֶת יְמֵי הַפְּרִים הָאֵלֶּה בְּזִמְנֵיהֶם כַּאֲשֶׁר קִיַּם עֲלֵיהֶם מְרַדְּכֵי הַיְּהוּדִי וְאַסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְכַאֲשֶׁר קִיַּמוּ עַל נַפְשָׁם וְעַל זְרַעַם דְּבָרֵי הַצְּמוֹת וְזִעְקָתָם: אסתר ט:לא

To confirm these days of Purim in their times appointed, according as Mordecai the Jew and Esther the queen had enjoined them, and as they had decreed for themselves and for their seed, with regard to the fasting and their lamenting. **Esther 9:31**

(3) לקיים: ונגד מה שהתלוננו על ימי הפורים שא"א להוסיף מועד מדעתו ולקבעו לחק עולם על ישראל, השיבה שאינו עובר על כל תוסיף רק אם מקבלו מצד דין תורה ורוצה להשוותם בכל עניניו כדין תורה, לא אם מקבלו מצד הנדר וכדומה (כמ"ש הרמב"ם הלכות ממרים), ולכן אמרה שלא יקבלום מצד דין תורה רק כאשר קים עליהם מרדכי ואסתר מצד הנדר לא זולת. והביא ראיה לזה ממה שקימו וקבלו תחלה הארבעה צומות, שהם מדברי קבלה, כמ"ש צום הרביעי וצום החמישי וצום העשירי (זכריה ח') והלא גם זה היא הוספה על דברי תורה, וקבלום עליהם כל ישראל, מכואר שיש רשות להוסיף גזרות כאלה מצד נדר לבד. מלבי"ם, שם

To confirm: Regarding that which the [Sages] were critical of mandating the celebration of Purim because it is forbidden to add, on one's own, a holiday [to those which are mandated by the Torah] and to establish its practices as eternally binding laws on the people of Israel, [Esther] replied that one is in violation of the prohibition of *bal tosif* - of adding to the laws of the Torah only if it is accepted as being part of the corpus of the Torah with all of its attendant rules. This is not so if one only accepted it as something similar to a vow, (as the Rambam states in Hilchos Mamrim). Therefore she said that they didn't accept it as part of the corpus of the Torah but rather **according as Mordecai the Jew and Esther the queen had enjoined them**, i.e. only as a vow and nothing else. He brought a proof to this from that which they had previously accepted upon themselves the four fast days, which are mentioned in Scripture, as it says (Zachariah 8:19), "The fast of the fourth month, the fast of the fifth month, the fast of the tenth month etc." Behold this was also an addition [in a sense] to the corpus of the Torah but yet they accepted it upon themselves. It is evident, then, that one is allowed to add decrees, such as these, in the sense of being a vow. **Malbim, ibid.**

VI. Legislation at the Beginning of the Second Temple Period

A.

עשרה תקנות תיקן עזרא: שקורין במנחה בשבת, וקורין בשני ובחמישי, ודנין בשני ובחמישי, ומכבסים בחמישי בשבת, ואוכלין שום בערב שבת, ושתהא אשה משכמת ואופה, ושתהא אשה חוגרת בסינר, ושתהא אשה חופפת וטובלת, ושיהו רוכלין מחזירין בעירות, ותיקן טבילה לבעלי קריין. **בבא קמא פב.**

The [following] ten enactments were ordained by Ezra: That the law be read [publicly] in the Minhah service on Sabbath; that the law be read [publicly] on Mondays and Thursdays [by three readers and a minimum of ten verses]; that Courts be held on Mondays and Thursdays; that clothes be washed on Thursdays; that garlic be eaten on Fridays; that the housewife rise early to bake bread; that a woman must wear a *sinnar* (a type of undergarment for modesty); that a woman must comb her hair before performing immersion; that peddlers [selling spices] be allowed to travel about in the towns. He also decreed immersion to be required by those to whom seminal pollution had happened. **Bava Kama 82a**

B.

(1) אנשי כנסת הגדולה תקנו להם לישראל ברכות ותפלות קדושות והבדלות. ברכות לג.

It was the Men of the Great Assembly who instituted for Israel blessings and prayers, Kiddush and Havdalah. **Berachos 33a**

(2) אמר רבי יוחנן, ואמרי לה במתניתא תנא: מאה ועשרים זקנים ובהם כמה נביאים תיקנו שמונה עשרה ברכות על הסדר. מגילה יז:

R. Yochanan said (others report, it was stated in a Baraita): A hundred and twenty elders, among whom were many prophets, drew up the eighteen blessings in a fixed order. **Megilah 17b**

(3) יכול יתפלל אדם כל היום כלו כבר מפורש על ידי דניאל: (דניאל ו') וזמנין תלתא וגו'. יכול משבא לגולה הוחלה - כבר נאמר: (דניאל ו') די הוא עבד מן קדמת דנא. יכול יתפלל אדם לכל רוח שירצה - תלמוד לומר (דניאל ו') נגד ירושלם. יכול יהא כוללן בבת אחת כבר מפורש על ידי דוד, דכתיב: (תהלים נ"ה) ערב ובקר וצהרים וגו'. ברכות לא.

I might say that a man should pray the whole day? It has already been expressly stated by the hand of Daniel (Daniel 6:11), "And three times. etc." But perhaps [this practice] began only when he went into captivity? It is already said (ibid.), "As he did aforetime." I might say that a man may pray turning in any direction he wishes? Therefore the text states (ibid.), "Toward Jerusalem." I might say that he may combine all three *tefillahs* in one? It has already been clearly stated by David, as is written (Psalms 55:18), "Evening and morning and at noontday." **Ber. 31a**

C.

אנשי כנסת הגדולה כתבו יחזקאל ושנים עשר, דניאל ומגילת אסתר. בבא בתרא טו.

The Men of the Great Assembly wrote the book of Ezekiel, the Twelve Minor Prophets, Daniel and Megilas Esther. **Bava Basra 15a**

D.

רבי עקיבה שהתקין מדרש הלכות והגדות ויש אומרים אלו אנשי כנסת הגדולה. תלמוד ירושלמי מסכת שקלים פרק ה

Rabbi Akiva put the Midrash, Halachos (Mishna) and Agados, in their present form. Others say that it was the Men of the Great Assembly. **Talmud Yerushalmi, Shekalim 5:1**

E.

(1) רבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי, חד אמר: ערבה יסוד נביאים, וחד אמר: מנהג נביאים. סוכה מד.

R. Yohanan and R. Yehoshua b. Levi differ. One holds that the rite of the *aravah* - willow-branch is an institution of the prophets, the other holds that the willow-branch is a **custom that was encouraged by the prophets. Sukkah 44a**

(2) יסוד נביאים הוא: תקנת נביאים אחרונים חגי זכריה ומלאכי, שהיו ממתקני תקנות ישראל באנשי כנסת הגדולה. מנהג: הנהיגו את העם, ולא תקנו להם, ונפקא מינה דלא בעיא ברכה, דליכא למימר וצונו, דאפילו בכלל לא תסור ליתא. רש"י, שם

An institution of the prophets: This was legislation enacted by the latter prophets, Chaggai, Zechariah, and Malachi, who were from those who instituted legislation as part of the Men of the Great Assembly. **A custom that was encouraged by the prophets:** They encouraged the people to institute such a custom but they did not directly legislate it for them. The difference being that [according to the opinion that taking the *aravah* is only a custom] one does not make a benediction on it as one cannot say, "v'tzivanu - and He commanded us," as it is not included in the prohibition of "lo sosur" - "do not turn aside". **Rashi, ibid.**

VII. The Power of the Customs of Israel

A.

בני ביישן נהוג דלא הוו אזלין מצור לצידון במעלי שבתא. אתו בנייהו קמיה דרבי יוחנן אמרו לו: אבהתין אפשר להו אנן לא אפשר לן. - אמר להו: כבר קיבלו אבותיכם עליהם שנאמר (משלי יא) שמע בני מוסר אביך ואל תטש תורת אמן. פסחים נ:

The citizens of Beyshan were accustomed not to go from Tyre to Sidon on the eve of the Sabbath. Their children went to R. Yohanan and said to him, "For our fathers this was possible; for us it is impossible." Said he to them, "Your fathers have already taken it upon themselves, as it is said (Proverbs 1:8), 'Hear my son, the instruction of thy father, and forsake not the teaching of thy mother.'" **Pesachim 50b**

B.

מקום שנהגו לעשות מלאכה בערבי פסחים עד חצות עושין. מקום שנהגו שלא לעשות אין עושין. ההולך ממקום שעושין למקום שאין עושין או ממקום שאין עושין למקום שעושין - נותנין עליו חומרי מקום שיצא משם, וחומרי מקום שהלך לשם. ואל ישנה אדם מפני המחלוקת. פסחים נ

Where it is the custom to do work on the eve of *Pesach* (Passover) until midday one may do [work]; where it is the custom not to do [work], one may not do [work]. He who goes from a place where they work to a place where they do not work, or from a place where they do not work to a place where they do work, we lay upon him the restrictions of the place wherefrom he departed and the restrictions of the place to where he has gone, and a man must not act differently [from local custom] on account of the quarrels [which would ensue]. **Pesachim 50a-b**

C

תניא: דברים המותרין ואחרים נהגו בהן איסור אי אתה רשאי להתירן בפניהם, שנאמר: לא יחל דברו. נדרים טו.

It was taught: Things which are permitted, yet some treat them as forbidden, you must not permit them in their presence, because it is written (Numbers 30:3), “He shall not break his word.” **Nedarim 15a**

D.

אמר רב כהנא אמר רב: אם יבא אליהו ויאמר חולצין במנעל שומעין לו אין חולצין בסנדל אין שומעין לו שכבר נהגו העם בסנדל. יבמות קב.

Rabbah stated in the name of R. Kahana in the name of Rav: If Eliyahu [the prophet] should come and declare that halizah may be performed with a foot-covering shoe, he would be obeyed; [were he, however, to declare that] halizah may not be performed with a sandal, he would not be obeyed, for the people have long ago adopted the practice [of performing it] with a sandal. **Yevamos 102a**

E.

אמר רב נחמן בר יצחק נהוג עלמא כהני תלת סבי: כרבי אלעאי בראשית הגז כרבי יאשיה בכלאים כרבי יהודה בן בתירא בדברי תורה. ברכות כב.

R. Nahman b. Yitzchak said: It has become the [wide spread] custom to follow these three elders, R. Ila'i in the matter of the first shearing [that it does not apply outside of *Eretz Yisrael*], R. YOSHIAH in the matter of mixed kinds [that it only applies when mixed seeds are planted together with grape seeds], and R. Yehudah b. Bathyra in the matter of words of Torah [that one need not immerse oneself in order to study Torah]. **Berachos 22a**

F.

(1) ומנהגן של ישראל תורה היא. ריטב"א ומאירי כתובות ז:

The customs of Israel [are considered to have the same authority as that of the commandments of the] Torah. **Ritva and Meiri, Kesubos 7b**

(2) ומנהג אבותינו תורה היא. תוספות מנחות כ: ומאירי פסחים ז:

The customs of our forefathers [are considered to have the same authority as that of the commandments of the] Torah. **Tosefos Menachos 20b, Meiri Pesachim 7b**